

fen, om Revolution i Ryssland och den odödeliga Catharinas princler, af nåd och årkånsla, Politiska Mistag, Epigramme. — 21 och 22 et Arabiskt fragment, om Konglig Lif-Gardes Bårnhus på Kongsholmen för 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, ända til och med 18 gåbar. — 23 Den odödeliga Gåldendaren, Ludvig den XVI:des Pardons Placat som är Kungs-ord, recension af Comedien Donnersamp, dess värde är känt blott jag nämde Auctoren, Annonce af en dugelig Inspector. — 24 Om Titus, uttydning på Arabiska Fragmentet i N:o 21 och 22, til Pauvrehjelm i metien ifrån för detta Riddaren och Majoren, nu mera Bokhandlaren och Factoren, om sista Assemblén på Beursen för de fattigas råkning, och graderna på danswärman emellan åt. — 25 Utdrag af et tal til Swånsta Folket, om de tre Inspectorerna, Strödda Tanckar. — 26 Ur Siste Social sanningar som blott kännas i vårt lycksaliga Fädernesland, Strödda Tanckar, Epigramme. — 27 Poëm af en Lapp på vår Stora Konungs Födelse-Dag, Utgifswaren svarar på det som är Insändt och ej kan införas. — 28 Pauvrehjelmns Swar på Utgifswarens Billet i N:o 24, Comazi anmärkningar öfwer de Romerska Resfare, en Vers om de Arönta. — 29 En Orden af en Chines, en Elegie af en älskare wid sin Skönas bortresa. — 30 Om Cammar-Jungfrun, som i L'hombre spel på 2 man hand war slugare än sjelfwa Hennes Nåd, utur Romerska Historien, en liten händelse målad i en liten Vers, 14 dagars Inpromtu hos Målaren Hoffbro. — 31 Epigramme, kort Utdrag ur 2:ne Weckoskrifter Fri Swånst och Sanning och Natur, til Utgifswaren af en Patriot om det Patriotiska fluidum Brånwinet. — 32 Huru Damerna försigtigt wälja sig männer, utur Romerska Historien, om Conversations-Kortens beswär deri, at en spelare är oblikerad at kunna läsa Swånsta innan til. — 33 Rader på SOPHIAS Dag, en rolig nyhet ifrån London, Strödda Tanckar, Frågor och Swar, hwaraf en del låter, hwilket af alla Lifswets föremåner skul, le Ni wälja om Ni rådde er sjelf? — Billet til Frånsta Spectaclet, blef det förnuftiga Swaret. — 34 Chinesisk Poësie Öfversättning, en råga på alt det falska i Sanning och Nöje, en liten Saga. — 35 Utdrag ur en Ängelst bok full med Ängelsta sanningar, Epigramme, Tanckar af Rousseau, Epigramme. — 36 Om huru litet Me-

dailler uplysa den rätta Leswernes beskrifningen, om Opera Slickorna i Paris 2 gånger uplagdt, öfwer Wären. — 37 Några Portraits apade efter Theofrastus, et rart Manuscript i Göthisk styl, Vers. — 38, 39, och 40 Lyckan så mycket Forntidens Gudinna, som förtjänsten är dessa tiders, Acktenskaps-Contract, Bref til Utgifwaren ifrån en Fältwäfwel om at förswänksa det Swänksa nya Reglementet, Heroisk Tytt Fält Poësie til Cazenellenbogiska Stads-wacketen. — 41 Om et Project at göra Ircus til Cræsus - ifrån Sibi Conscius, Utgifwarens Swar derpå. — 42 och 43 Wären Poëm af 250 Verser 2 gånger uplagdt, ehuru det war besatt dyrt. — 44 Fabel til Herrarna Sibi Conscii, Portrait på den Rika dygdiga, Epigramme. — 45, 46, 47, Tal i et Ordens Sällskap om våra Redeliga Förfäders de Gamla Gö.hernas öden, och våra nu leswande Swänksars Lycksaliga ställning. — 48 Epigramme, et insändt bref til en Wän, Fabel af Dela Motte om war tids Cameler. — 49 På hwilka stjal världen dömmar, Fabel til en yr och högfärdig Fröken eller Mamsell som är ung och wacker, Saga om en Riddmans Fru som wille hålla bol med sin Man, Epigramme, utur Pauvrehielms Samlingar Militariska Tanckar, — 50 Et Sammelsurium af alla de föregående Bladen.

Til 4 styfwers Lushällaren.

Gud nås! hwad tiden, den är swår!
 „Beswår och sorg och mycken möda!
 „Wi hast en dyr och fulen wår,
 „Och jorden nekat har sin gröda
 Så talte en: jag tror förryckt
 — Besitta dina Guld Galoner
 Och du! du säger Wären tryckt *)
 Wi i sitt pris hast proportioner.

*) Poëm i N:o 42 och 43 som twärt emot all rimtaxa kostade 2 § arket.

N:o 51 utkommer den 17 Junii.

Stockholm, Tryckt hos Carl Stolpe.

Dag - Bladet:
Wälsignade Tryck - Friheten.

Andra Skäcken,

N:o 51.

Stockholm den 17 Junii 1782.

Herr Utgifware.

Det är för underligt huru man kan drömma. Jag hade en dag lefwat som jag lefwat 365 dagar om året, waknat, frukosterat, använt $1\frac{1}{2}$ timma på sysslan och $\frac{1}{2}$ del af dygnet at äta och dricka, läst Avisor, Dagblad, souperat, rökt och somnat, och drömmer ändå en hel natt, om den Wälsignade Tryck-Friheten. Det är för ämnet skul som jag sänder er denna drömmen efter jag annars sällan plågar nöta min penna i oträngt mål.

Dröm.

Tryck-Friheten war i wälsignat tilstånd, ingen bad för henne, och hon födde ändå; men en bytinge, sjelfswäldig de första åren som han haft anor, ehuru härstammande af Ofrälse slägt, nåsvis, oblyg och begifwen på wäld, slagsmål, tråtor och hwem hinner upräkna alla hans lyten? Tryck-Friheten tyckte jag wara en alt för frugtlig Moder, men så woro Barnen til större delen Canailler, at jag må bruka et så främmande ord, då jag såf på Swänske botten. Jag stod Gadder en gång i huset, såg oordningarne och rådde den ärlige Modren at lägga sig til en af gamla världens Præceptorer utrustad med en wederbörlig Carbas, och en anständig Färta. Swad hände! Barnen föddes upp på det wifset, blefwo illpligtige, inbundna, sågo under lugg och tänckte argt. Anteligen satte man några ensaldiga Subbar til Inspectorer och Förmyndare öfwer dem och deras upfostran. Gu nås! de woro som sagt år, ensaldige och kanskje hjärtfrämde, samt förstodo sig alsintet på barnaryckt. Gumman hade emedlertid gjordt

gjordt bekantskap med några granna Herrar som woro ljuflige i umgånge och artige at se uppå. Nu födde hon igån, och som jag tyckte en söt unge, men som växte upp som en swamp, blef mjuk-tyggad som en smickrare, söt som en skrymtare, behagelig och tjänstactig som en älskare; kort, det sista fostret war icke eller det bästa; blef dock afhållit och gjorde lycka.

Förargad at så elaka barn skulle födas af en så god Moder, wakenade jag och har nu ånteligen hunnit stadga mina tanckar at drömmar ingen ting betyda.

Ensligheten *)

Min stund går bort, mit ljus förtäres, Min åldersmorgon tynar af
Når lifwets band i stillhet skäres, När Jorden börjar bli min graf,
Dock se! en himmelsk kraft mig förer, Ej döden mer än lifwet röres;
Jag bägges mækt har lika kär, men wilda Hop! som åran söker
Och dina laster dagligt öker; Til dig jag högsta leda bär.

Wärldsglittret blånckte i mit öga, En barnelig lystnad refad blef,
Jag såg bland matkar några höga, Och fram til deras fötter klef.
En Gudars upsyn alla hade; Jag ryste, mig i stoftet lade,
Jag trodde himlens Herrskap se, Men Usta himmel! Tråtors näste!
Mot Mänsslighet et grusligt fäste, Där Dygden qwåls, där laster le.

Ej wård i dina styar gömas, Skal mig den hedern mer ej bry;
Dått den af ondskans Helgon glömmas, Som dristar låga nöjen fly.
Dått den i årans nåt ej lindas, I Gyldne Redjor aldrig bindas
Ej illgreps lagrar bära så: En sådan bår af Kojan bysas
Af menlöst wett til målet lysas, Men ej i prydda Salar gå.

Din dom O värld! jag gärna följer, Den sista tjänst du af mig får,
Såll den som låga Kojan höljer, Där i sig sjelf man ofta går.

*) Jusände.

Det!

Uck! är det åt at fälla tårar? Hwad saknas? wäld af fria dārar
 Hwad? nöjet at ej lefwa nöjd. Hwad? at för fluggor ryggen kröka,
 At sjelf i mjugg för Herre spōka. Jag wet ej sakna sådan frōgd.

Uck! lätt mig långt från Staden bygga en wärld med egna hānder gjord
 Ej längre mig til mānnskjor tryggā, Och undsky lasten som et mord.
 Men hwad — man ju med fasa rōner At lifwet ej med sällhet krōner
 Den som ej jordens præctt tilber? — Wil man i wärlden lycklig blifwa
 Man måste sig åt wärlden gifwa; I wärldens buller sänckas ner.

Jag wil från Dyckan sitta trygger, Där afwund ej mit lugn förstör
 Jag höga murar aldrig bygget, Mit låga näste ingen rör.
 När man ur brätt sin sällhet tager, Jag min ur ofskuld gärna drager
 När lasten otāmd råda får, När wäld af ondskans wreda pilar
 Ur afgrunds swarta häckten ilar, Mit intet ej i fara står.

Bland skog och berg och lugna dalar, Min tid jag önskar nöta bort
 Där ofskuld med naturen talar, Där dagen göres glad och kort,
 Där högsta Guden i mit sinne, Och walda wānners dyra minne
 Görnsjer hjārta, håg och sjål, Min wård af myndigt skäl ej dānar
 Jag brat håldre wärlden lånar, An lysnar på de slugas grål.

Där lind och björck sig sammanpara, Och ståta hov et fluggrikt bo
 Där foglars ljud hwarannan swara: Där spāda lammen ha sin ro,
 Hwad sen? om wargen sig utrustar? Han drifts af hungerns wilde lustar,
 Men snart af heta kulor fälls: Et wildjurs klo jag håldre känner
 An ewigt smek af grymma Wānner; Där sanning minst i fråga ställs.

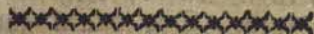
Men om mig wāgras sådan lefnad, Så liten tårswas egendom
 Så skal jag smaka landets trefnad, I bullret af et Gudlöst Rom
 Där mina pligter troget skjōta, Med tålig sjål mit öde mōta;
 Ej knota fast man öfwar wäld. Jag håldre största orätt lider
 An med et brättfligt samfund strider; Hwars dygd för winning blifwit såld.

Jag skal där stadens wallar tryta, För möda, slāp och tålmod
 Den

Den lägsta Roja mig tilbyta, Ej änka någon ärestod
 Där människors oförrätter skåda, För föttren deras glitter tråda
 Ej lasta utan egna brått. Vätt dårar ogudacktigt riswas
 Vätt dessa tistel frodigt trifwas I njtet af inbillat godt.

Om högmod jag i själen finner, Det skal en helig sällhet ge
 När man för sanna åran brinner, Man lasten med förækt kan se.
 Min vrede skal til nytta lända, Och wapen mot mit hjärta wända,
 Mot egna lustar föra frig; Då jag mig sjelf kan öfwerwinna
 Jag skal en Konungs höghet finna Uti at råda öfwer mig.

Kom sen Tyrann! at mig förfölja, Öde alt hwad du har hjärta til
 Jag lofwar mina tänkar dölja, Och at jag knappast täncka wil
 De skola ej mit lugn förstöra, Man skal ej ord af mig få höra
 Då jag i ensligheten bor — Men æt! om jag för himlen klagar
 Jag hoppas det dig ej misshagar: Du frucktar ej den du ej tror.

Avertissemment til Österbottningen.

Jag kan ej införa er Insända alldrabbmjukaste Gratulation til den
 höga Herrn som i Hans Konglig Majeståts alldrabbögsta Råd sedt si-
 na förtjänsters belöning, rent af derföre, at ämnet ej är afhandlat
 med den elld; den enthousiasme, och den styrcka det wärckeligen för-
 tjenar. Den anonyma Författaren felas ej nit, men känslor och mål-
 ningar, och en Poët utan dem är sannerligen ingen Poët — at sluta
 en Vers med både, blåt för Rimslutet Råde, är nog matt, det är
 för stark Hyperbole äfwen i Vers at säga:

Det han skal detta Land i Edens Trågård byta

Och nya Canaan af mjölet och hanung flyta.

I skogar tjärt och marck, där Porsen wårer willd

Skal nu jesminen gro, och lilljan präla mild.

Utgisw.

N:o 52 utkommer den 19 Junii.

Stockholm, Tryckt hos Carl Stolpe.

Dag = Bladet:
Wälsignade Tryck = Friheten.

Andra Skäcken,

N:o 52.

Stockholm den 19 Junii 1782.

Utdrag af en Angelomans bref om den nu Regerande Kejsaren

Han är en Herre af wanlig längd, ung, wäl wäxt och wacker. Han är mycket lik sin Syster Drottningen af Frankrike, och det blir i alla fall at göra Hans eloge — Utan at sjelf hafwa sedt det, skulle ingen tro at en som sitter på de största Throner i världen kan gå så ner til alla dem wid hwilka Han talar.

Hans lefnads sätt och faconer äro de artigaste och mildaste, wida skilda ifrån den där stolta och förackliga mine som bördens ofta tilwäller sig. — De som haft den hedern at vara i denna Furstes sällskap, langt ifrån at blifwa försagda af dess rang och höghet, måste ackta sig at ej bli för familiera, hwartil hans nåd och godhet så ofta kunna försöra äfwen den warsammaste.

Kejsaren är reglerad i sin Håfhålning, måttelig i nöjen, stadig i sina beslut, och full af drift i Riks-ärenderna.

Hans Armées är Honom om hjärtat, Han är en Soldat wån och Han förser den Undersåten som skal skydda sig och sina andra undersåtare, ej allenast med det han aldrig bör vara förutan, utan äfwen med det som kan bidra til et lyckligare lif. Han är säkert en stor Hushållare och försörjer aldrig tunnor guld hwarcken för en usel och fåfång prackt, eller för Favoriter, och det är på ingen annan grund som de misshöjda taxera Honom för at vara snål.

Jag anser det som den största skyldighet hos en Furste at hushålla. Frikostigheten hos en enskilt, äfwen drifwen til en höjd som
al.

aldrig förståtheten bde tillåta, kan räknas för en storhet, emedan det han skjäncker bort är hans eget, och Han skadar ingen menniska mer än sig sjelf, då han förlöser det. — Han wet at då han mist alt, så ger ingen honom igån et smäl, och det tycks wara hans fulla alfware at sin öfriga tid leswa fattig och okänd blott för at jouera af det nöjet at wisa sig frukostig och skjäncka bort mera än han kan och bdr.

Det förhåller sig helt olika med den Negerande — Han förstår det han intet rår om, det är Rikets pengar och aldrig Hans, Han wet at den wanliga Håfthållningen existerar likafullt, samma prackt och samma öfwerflöd, och at det endast är hans undersåtare som äro lidande. Således då en Kung skjäncker mer eller mindre, kan man göra flera reflexioner utom den, at aldrig ädelmod eller frukostighet har del deri.

Godheten betractad som en dygd, består deri at man förlorar sjelf för at tjena en annan, den bdr aldrig få namn af godhertad som ger til den ena det han tar af den andra. Ofta de Konungar som man smickrar med detta wackra namnet göra ej annat än transporterera sina arbetsamma och dygdiga Undersåtares arbete, swett och möda til den lata, til smickraren, til den owärdigaste. Jag har hört Musicanter och Comedianter sjunga Förstens lof ianseende til dem på den lujetten, då samma Förste haft i sitt Rike folk af snille, af förtjänster, och som i long tid tjent sin Kung och sitt Fädernesland i nyttiga och alfwarsamma idrotter, och hwilka crevera i miseren — Säkert har intet Kejsaren denna slags dygden.

Han går gemensligen klädd i Uniform sådan som hans Office-rare bruka, när Han åker ut til sina lustslott ikring Wien, är det i en slags öppen wagn med 2 hästar före och med en dräng bakpå utan någon Wackt eller swite. Det fins ingen i wärlden som med mera iswer wil instruera sig, denna Herrn conwerterar alt för gärna med gens d'esprit, så snart han får höra om någon, som utmärker sig framför andra i den wettenskapen, den konsten, den metien, han må wåra af hög eller ringa börd, främmande eller infödd, uppsöker Han honom, och skaffar sig alla möjliga uplysningar i hans ämne — Af alla medel är intet säkrare, intet mer öfwerenskommande med
dens

dens tid som är helgad åt Regerings ärender och befrämjandet af Undersåtarens lycksalighet.

JOSEPH tycks vara öfvertygad at många Furstars uselheter, fåfånga och okunnighet härleda sig blott ifrån antagna formaliteter, Ceremonier och etiquetter wid Håf, som betaga dem den förmån (så stor hos alla andra människor) at besöka och se hwarandra utan tvång, samt inbördes lära och råtta hwarandra. Han täncker at om en Kung ej kan så mycket råda öfver sig at han någon gång kan vara utan sin stora Wacht och all den skimrande yta som bläncker ifring Honom, och stiga ner ifrån sin Thron i Rojan, så lär han sig hwarken at känna sitt Rike eller sig sjelf.

En afton hos Grefwinnan Valstein då man talte här om, citerade Kejsaren några besynnerliga och narraktige etiquetter wid et wisi Hof. En uphöjde då sin Kejsares tankesätt, hwarpå Han svarade:

„Det skulle wara nog hårdt om jag för den olyckan at Regera, „ej skulle få wara i Societeten och jouera af en wisi sällsaps-ro.
„Alla de Grimacer och repräsentationer hwarwid man wänjer Prin- „sar ifrån waggan, hafwa aldrig gjort mig så fåfång at jag kunnat „trodt mig et ögnobleck öfverträffa andra människor i wärckeliga „qualitéter, och om jag på aldraminsta sätt wore fallen at täncka der- „ät, så skulle ingen ting mera frålsa mig än just sällskaperna utom
„Håfwet ibland mina Undersåtare, där jag så ofta har tilfälle at „märcka huru mycket jag är under dem i den sanna förtjänsten —
„Hwad kunde det wäl wara för nåje at allena ge sig en slags air? „då man innom sig sjelf nödwändigt är öfvertygad at man har in- „gen ordsak. Se där mina Wänner! hwrföre jag som alla andra
„och så mycket som min belågenhet tillåter, söker at behaga och at lef- „wa någon gång som en particulier, öfvertygad at både jag sjelf
„och mitt land skal draga nytta deraf.“

Et sådant språk är wanligt hos små och fattiga Philosopher, men sällan har man hört det af Prinsars munn, och ännu mera sällan har man sedt dem exequera hwad de så händelsewis lärnt sig at tala:

Jägarinnan *)

"Du lägger an för högt Min Soke! Dafne sade,
Straxt skänkte han Bewår och litet lägre lade,
„Nu åter alt för lågt: Du aldrig träffa kan,
Til slut han swor: Min Wån! lägg sjelf min bösa ann.

Annonce.

Sedan snart halftwa anonyma Finland plägar mig med Wälsignade Tryck- Frihetens öfversändande har jag funnit bequämast at afsicka hela 10 exemplaren af Gamla Skåcken til Åbo, där de för sälljas för 2 Riksdaler stycket.

Dito.

Brefwet ifrån Plebejus om subordinations fucttel $\frac{2}{3}$ och helt dusintals, trycker ej Herr Stolpe.

*) Insändt.

N:o 53 utkommer den 21 Junii.

Stockholm, Tryckt hos Carl Stolpe.

Dag-Bladet:
Wälsignade Tryck- Friheten.

Andra Skäcken,

N:o 53.

Stockholm den 21 Junii 1782.

Till Rotten Skrif en liten fråga:

Männ stammen Skjuter nya Skott?
Sen han ett slag af åskan fått?
I Skens skygd sig Trollen våga.
När Thor han efter Trollen slår
Ett nyttigt tråd då skada får
Men Jofur kan den skadan bota:
Han är ej Gud at bara hota,
Sos Gudar Rätt och mildhet rår.

Min Herre!

Som jag täncker at refutera Sisteme Social, samma bok, utur hwilken någon af edra Infändare gjort utdrag i N:o 26, utan twifwel til bokens eller des Auctors eloge, så hoppas jag at Ni med den Dagblads-Skrifwares opartiskhet, som blott har lifwets substancé til ändamål, äfwen inför mina critiquer och bewis huru litet alla des satser gälla *). För at träffa detta lyckliga ändamål som är at upplysa menniskjor och frålsa dem ifån fördommar, så nödgas jag likwäl först at upräkna alla des ställen fulla af mistag, Läsaren torde eljest mistäncka mig at jag fruektar min fiende och blott will skryta i fåfången. För redigheten skull i anseende til mina swar som komma, blir äfwen pagina citerad. Sid.

*) Allt för gärna, ehuru ingen i Sverige lär twifla at boken är falsk och o-
bugelig. Utgifw.

Sid. 12. En orättwis Regering skapar ej annat än slafvar orättwisa, nedriga, misnögda med sig sjelfwa och andra, alltid syhelsatta med sin egen lycka och at bygga den på andras fall; konstiga och ihärdiga at plåga hwarandra; med et ord: fiender af den sanna Lycksaligheten här i Distret.

Människjan blir igenom upfostran alt hwad man will, den första Skjälme hade blifwit en bra Karl om hans öde varit at födas af dygdiga Föräldrar, under en wis Regering, och lefwat ibland godt och ärligit fo ck, den låga Håsmannen som kryper illslug och falsk i Despotens Håf hade varit en storhertad och ädelmodig Medborgare i Athén eller Sparta.

Sid. 15. Wi imitera ej andra än dem wi hålla för lyckliga, se där utan twifwel: hwarföre Gurstarnas, de förnåmas och de rikas efterdommen äro så smittande.

Sid. 32. Prästerna *) altid eftergifna Regenterna, hwilkas beskydd och nåd de tigga, göra dem wägen til Himmelen så lätt, de predika för dem aldrig annat än den milda och blidkade Gudens Religionen, eljest detta enda beslet på tyranner och wäldswärfare blir således utan all kraft — hwad säger jag! dessa Håf-predikanter äro nog djerfwa, nog nedriga för at just sätta Tyrannen i Guds stad och ställe, de helga hans orättwisor och förtryck emot den oskyldiga. De skämmas icke för at tillägna honom Gudomliga rättigheter, at beröfwa Undersåtaren det som likwäl hwart lif fått af naturen, nemligen förswara sig emot wäld och grusligheter, och således, då Tyrannen ej behöfwer fruckta menniskor; så låter han alla sina nycker och begär rafa fritt, enda ursprunget til folkets fördärf och elände.

Sid. 75. Man kan ej älska sitt Fädernesland på annan grund än den nyttan eller förmån man har deraf, har man ingen, så följer naturligt wis at man är kall och indifferent derföre, åter igen, om man lider wäld och orättwisor, om det belönar ens tjänst och nit med otacksamhet, så skall man hata det och anse det som en fiende — såfångt finnas goda och dygdiga Medborgare utan under en wis och rättträdig regering som befrämjar det wät, Samhället eller hwar

*) Det förstås likwäl at det är de Catholska Prästerna i forna tider. Utgifs.

hvar enda medlemm äger rättighet at fordra. En människja hatar ju sitt eget lif så snart det är upfyllt med sorger och mödor. Om sällheten är den tiedja som förenar människjor sins emellan, så är motsatten deraf den som uplöser alla samsundsband. — Vi älska det som elägar och bedröfwar en, wore emot naturen. Och wi skulle ej se så ofta at skyldigheter öfverträdde, om ej dessa skyldigheter gjordes onaturliga. Kungar, de Förnåma, Föräldrar, Makar, böra de med sög beklaga sig at ej wara afhållna så länge de just beskita sig om at blifwa föraktade och förhatliga? Den som will ha sin Medborgares, sin Underfåtes kärlek, skall göra honom godt — häruti ligger den sanna dygden som är grundwal til allmän och enskilt lycksalighet.

Sid. 104. Huru många Nationer äro icke ännu just i sin barn-dom, och i ett slags wanwett, som gör at de gilla, äminstone, at de utan afsky se påfund, inrättningar, och saker twärt emot sunda förnuftet, och emot deras egen lycksalighet! Wärlden är full af gamla barnungar som ej hafwa idé om dygden och sin egen wälfärd.

Sid. 106. At regera öfwer människjor, det är at förbinda dem at wara rättwisa sins emellan, Lagen är ej annat än rättwisans rättfärdre, hwarester Medborgaren har at lefwa. Den högsta macken är ej annat än rättigheten at öfwa rättwisan i samhället.

Sid. 107. En regering som bedröfwar sin undersåtare rättwisan, är ej annat än et strätöfweri, emot hwilket hvar enda wettig människja är twungen at uphäfwa sig.

Rättwisan är enda grunden til alla samhälls dygder och tjénar at reglera de andra. Ingen mack i världen har rättighet at befala oss til orättwisa, ty rättwisan är världens stöd.

Sid. 112. Trösta och bispringa en olycklig är at trösta sig sjelf, det är at rycka en sorgelig taffa ifrån sina ögon och sätta i dess ställe en glad och lekande som alltid blir at göra en lycklig — hwad meddmkan likwäl är sällsynt i stora världen! huru sällan finner man den hos Kungar, Inkräktare, de Höga och de Rika?

Om med Tapperhet och mod förstås den styrka i själen, det ädelmod i hjärtat, som gör at en bra Karl tjénar sitt Fädernesland på risquen af sitt lif emot dess fiender, innom eller utomrikes, så blir det en dygd, och förtjenar alt wårt beröm, blott det har det allmän-

månna bästa, den lagliga friheten och rättvisan för ändamål. En swag stackare utan caractere, utan ihärdighet, blir aldrig säker på sig sjelf, och blir ofta mera skadelig än den elakaste och argaste människa, en swag Prins är någon gång fatalare för sitt Rike, än den svartaste Tyrann, hwarje swag människa blir lätteligen orättwis. Tyranni och tråldom äro lika langt ifrån billighet, Slafwen som lefwer stilla och nögd i sina kedjor är en nedrig en orättwis för sig sjelf och sina Medborgare. Det rätta och uplysta modet är grundat på rättvisa och billighet.

Sid. 118. Intet är mera naturligt för en människa än at älska nöjen, men det strider emot naturen at utan hof och mått öfwerlämna sig til dem. — Kan det vara naturligt at nyttja dem som tildraga sig lednadsnad, hat och föräckt af andra människor sina likar; så wida för at lefwa lycklig eller äga ett waraktigt nöje, man behöfwer sina medlemmars i samhället både högsäctning och wälwillja?

Sid. 126. Om Rättvisan enligt alla bewis är grunden til samhällen, så är orättvisan Deras fall, det är den som förordskar alla allmänna och enskilda olyckor i Staten, och hos Medborgaren, det är den som föder tyranniet, förtryck, wäldsamheter och orårhördna pålagor under hwilka så många Nationer sucka. — Man dyckar falska Gudar som leka med de dödligas wälfärd, Gårdomar och wäldsamheter hålla ännu större delen af wärlden i några tyranners järn, Tyranner som hwareken känna lagar, rättvisa eller billighet. Öfwer alt förtrycker den mäktiga ostraffat den swaga; At vara orättwis är nu det samma som at vara hög och förnäm, och det olyckliga och dumma folket slutar med at wörda och högsäccta Uphofsmännen dertil.

Continuation t. a. g.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Fröjas Wapen *)

Fröja såg hos Mars gewären
Än på längden, än på tvären —
Nu hon Piken warsamt höll
Nu i sicket brynjan föll.

„Wälj då sade Mars, det sicket
„Som står bäst i äckta tycket.

*) Insändt.

N:o 54 utkommer den 26 Junii.

Stockholm, Tryckt hos Carl Stolpe.

Dag - Bladet:
Wälsignade Tryck - Friheten.

Andra Skäcken,

N:o 54.

Stockholm den 26 Junii 1782.

Om Frihetens Hjeltar. *)

Det är icke allenast Rom som kan stryta af sina Hjeltar til Frihetens försvär. Svart land torde hafwa någre, som i de farligaste tider varit nog ädelhjärtade at tala och strida för Fäderneslandet och Medborgares Rätt. Uti vår tid, rik på Biographier, Matricler och Dictionairer til bewarande af stora namn, wore det ett människoslägtet hedrande arbete at samla redeliga och oförfäradе Patrioters minnen, som ibland alla folckslag utmärckt sig at wäga allt för allmänna wälfärden, för sanningen och friheten.

Poliska Tideböckerna förwara äfwen ättilliga händelser som skulle pryda et sådant arbete.

Sigismundus Augustus hade uti 16 Seculo genom sitt giftermål gjort sig mindre älskad af Republiken. På en Riksdag i Petrikov nödgades han af ett misnögd't folck deröfwer höra hårda tilwitelser. Sluteligen förargad och vred befalte han tystnad och undergifwenhet. Det war då, som efter en liten stund en af de yngsta Råds - Herrarna Raphael Leszinski (et wördat namn i flera länder) steg upp, wände sig til Konungen och oförskräckt frågade honom: „om Han hade glömt uti hwad Rike han wore Konung, och hwad det wore för ett folck, öfwer hwilcket Han härskade? Wi äro Pollackar tilslade han, hwars lynne du kanst icke känner; et folck! som gör sig deraf en ära at kufwa en Konungs högmöd, som trampar Nationens rätt, och at endast hedra den som wet at hedra våra lagar.

*) Insändt.

„gar. Næsta Dig at då du bryter dina swurna löften, du icke med
 „det samma frekallar och ifrån wår ed. Konungen Din Far hörde
 „wåra Råd, och det tilhörde och så begå, at Du hädanefter lämpar
 „Dig efter den Republicuens åstundan, hwarutinnan Du tyckes haf-
 „wa glömt at du blott är den första Medborgaren.”

Detta lilla prof af Wåltalighet är tagit utur Histoire de J. Sobieski pag. 19. och derutinnan finnas flera wackra stycken som för-
 tjena en Öfversättning. Min Herre har i detta ämnet lämnat och
 några utskotta prosbitar ur Romerska Historien, om jag mig rätt på-
 minner. Wid tilfälle kunde ni wända er til wår egen, i synnerhet i
 slutet af 17 Tidehwarfwet och et litet stycke in i det adertonde. Tänk!
 om detta kunde upmuntra någon årkänd god Historie- skrifware, at
 gifwa Wårlden en Samling af stora människjors lefwerne som rät-
 teligen älskat sin fosterjord! hwad det wore för en skatt? hwad drä-
 peliga lärdomar och efterdommen derutur skulle kunna hämtas til at
 i flera Stater uplysta de i stoftet nedtryckte själar, at få andas en
 friare luft, och at en gång wänja sig at täncka och tala som det äg-
 nar fria Män.

[Constantinopolitanus.

Inlände.

Nej! magten wåra öden ställer
 Hwärt den befäller får man gå
 Du legda Sjal! wet dig det galler,
 At wagt för frihets inbrätt stå.
 Du skall de tråldoms pligter skjuta,
 Hwärtil dig lyckan utsett har
 Om i ditt wårf dig motstånd möta,
 Ar Jus Canonicum förswar.

Gack då at Storstårels budskap föra
 Uti Lycksalighetens tid!
 Du bör de största segrar göra,
 Et Hjälten, uti hwilckens strid

Du Dig för winning welat wåga
 Hwad bryr du dig om plickt och lag?
 Det fältet hwarpå du skall tåga,
 Har fiender af annat slag.

Tog önskar ej ditt hjärtas lära
 Nå intryck få i våra bröst
 Då blifwer trældom själars åra,
 Och bojer gdra lifwets trösi.
 Med Påwiff mine du längre hinner
 An dygd och fria åran när,
 Och feg: Trålen hugnad winner
 Uti det låford som du får.

Frågor *)

1.

Swilken är större Patriot: den som räddar en del af Människio-
 slåget i en liten arek, eller den som med en tredubbel Silfwerkjedja
 belönar en Ladugårds-piga?

2.

Swilket är berömmeligare och hushållsacktigare antingen at in-
 förskrifwa til försälgning skända gräsfrön til utsåde: eller at utan
 Landtmätare förmynderskap ändå få sin ång at båra frodig wårt af
 Swånstt frö?

3.

Swilket är nyttigare och större antingen at wåcka tåflan til Lan-
 dets odling hos idoga Landtmån genom talande efterdömmen eller at
 med belöning af en Silfwerkjed hånna wanhåsdade ågor med Sten-
 murar.

P. P.

*) Jafändt.

Förz

Förteckning på det som förswagar et Rike, Inlämnat til Hæric den IV i Franckrike och öfversatt utur L'Ami des Hommes *)

Ut öka Skatten, utskrifwa pålagor öfwer höfwoan. Använda Inkomsterna til feter och gränlåter.

Personella Taxeringar

Ambetsmäns misbruk af deras myndighet. Ut föredraga börden för förtjänsten.

Drätta medel at få tjänster, Characterer och Adelskap.

Nya Lagar, Påbud och förordningar som icke nödvändigt fordras.

Nya Syklor och flera ämbeten hos en och samma.

Rikgiltighet för Religionen.

Resten en annan gång.

Announce.

Charactererna af Tyrann, Sjelte, Wis och Dygdig har jag fått, men kunna ej införas, ty de äro så ofta förut målade i en Caligulas, Neros och i en Tretti Person. Jag nödgas at så mycket möjligt är spara Allmänheten med uprepande af ett och samma, ehuru liksom på wårdshus, jag kan ragouteras, krydda och sätta annan sauce på idéerna, så äro spisgästerna på Wälsignade Tryckfriheten besatt delicata, jag har haft dgonstjenliga prof derpå i N:o 2, 8, 10, 11, 17, 23, hwaraf hela uplagan ligger på Lagårdsjåle sedan den likwål sönderstyckad beskriwit parabeln i Lusten, — (hwad jag ändå känner för en glädje i Sjålen at jag i min lilla Sphære gagnat) men de utlofwade definitionerna samt dimensionerna och Tabellerna på Galler-ärmar och nya Balla-dråckten skola så snart de inkomma, pryda mitt Dagblad, och som jag hoppas årsätta all min förlust på wijsa Numrer.

*) Insändt.

N:o 55 utkommer den 28 Junii.

Stockholm, Tryckt hos Carl Stolpe.

Dag = Bladet:
Wälsignade Tryck = Friheten.

Andra Skäcken,

N:o 55.

Stockholm den 28 Junii 1782.

Från Koken frist et litet swar *)
Hwad det är swårt at kunna swara!

Den unga Cedern blomster bar
Hwi skulle han ej skyddad wara?
Dch tro at Jofur i sin skrud
Bland Gudars och Gudinnors skara
Är endast för Olympen Gud = = =

För annat swar mig Gud bewara!

Sulli Franck Stats Minister under Henrik den IV. **)

Sulli wille utforska all ting sjelf för än han började sätta det ordliga finance-wärket i ordning. Dess nit förminskades icke hwarken af et ouphörligt arbete, eller utaf en oendelig mängd af förhinder och beswårigheter. Han såg at de som uptogo Konungens inkomster, genom deras heimliga konster strafflösst bestulo Konungen under det de lofsade tjena honom; Han såg de förnåma tillika med Damerna wid Häfvet dela rofwet med dem som skinnade, och som således woro angelägna om at förswara dem med iswer. Han blef warse för hateliga pålagor, endast i affigt at tjena til dessa penningegiruga människors fördel; Han såg at folket war så mycket mer med skatter betungadt, då deras Penningar skulle förlora sig i fleras händer hwilka

*) Se N:o 52. **) Jafändt.

ka förhindrade dem flyta in i Skatt-kammaren; Han såg at de wärkeliga Inkomsterna gingo bort i öfwerdrifwen frifkostighet och säfånga utgifter för lappri och uselheter, och at i fall de ej swarade emot be-hofwen, war det i synnerhet brist på insigt at använda dem med hus-håldning och wishet. Han såg ej allenast refworna, utan han fant äfwen deremot hjelp.

Göra upbörden ofkonstlad, förnya de wärkeliga utskylder, göra til intet dem som ledde til misbruk och de olagliga, utstaka en redig och tydelig ordning för Kronans Inkomster, hålla inkomster och utgifter i jemmigt, upoffra det säfånga för det nyttiga, leda alla wärkningar til en och samma affigt neml. det allmänna bästa: alt detta hörde til wår Sullis hemligheter och woro Honom egna. Desz Memoirer erlågga det nog för en dag. Se äfwen påföljderna ej olika sina ofwanomtalte ordsaker. Innom nästan 10 års förlopp blefwo alla skulder betalta; inkomsterna förökade med 4 millioner; 40 millioner i reserve; och beskattningarne ansenligen förminskade. Swar och en kan nog sluta til deras klagorop och hemliga stämplingar som för riktade sig på Folkets bekostnad. Stundom trodde de med många äreröriga bekyllningar fälla ministern. Men lyckligtwis förskingrades snart dessa mistankar uti Konungens sinne. En Minister hwarje morgon kläckan 4 i arbete för sin Konungs tjenst, alt från ungdomen hedrad med Hindric den 4:des wänskap, skulle intet en gång wara i stånd at göra godt utan fara! det har gemenligen i forntiden warit alla stora Männers lott, och wår tids Suller förtjena ej en gång at likna dem deri.

* * * * *

Ordsaker til Monarchiers ruine och förswagande, enligt denna
Stora Stats Ministerns Lära.

Omätteliga skatter, Monopolier i synnerhet på Spannemål, Handels, Rödrelers, Landbrukets, Konstern och Handafögders uragtlåtande; Et, öfwerdrifwit antal af Skylor och Löner som ätfölja dem, Ambetsmännens oinfränkta myndighet, de omkostningar, den långa tids utdrägt och obillighet som medföljer Lagstifningen; syfslös-

Iösheten, öfwerfödd och alt hwad som därmed har gemenskap; liderlighet och sedernas fördärf, oredighet Stånd emillan; mynts ombytte; orättwisa och oförsigtiga Krig; Konungars Enwälde: Deras blinda tycke för wisa Stånd eller förrättningar; Ministrars och Favoriters snålhet; Hederligt Folks föringande; lärda föragtade och förglömda; igenomseende med elaka plågseder och goda Lagars förswagande, et enwist tycke för bruk som ej hafwa moraliter uti sig eller öck kunna misbrukas; en mängd af inweklade förordningar och onyttiga inrättningar. - - Om jag sinne utsätta grunden skulle den wara: at goda Seder och goda Lagar tilkapa sig til Riktes. Olyckligt wis för oss, blifwa wi för intet warse den ofskattbara förening som bör wara dem emillan, än fördärfwet har stigit til sin högd, och misbruken på samma tid; så at ibland människjorna blifwer altid det största onda grunden til det goda.

Utdrag af et Bref från en Landtbo til Stockholm.

Uti Maji Månads utgifne och mig tilhanda komne Kongl. Lagarets Lottlista, finnes följande fel.

1:o Finnes ej mer än 29 winster på 100 Dal., som efter Plan, den å Listan är upfatt, borde wara 30.

2:o Påser man Numrerne 367, 516, 758 bland 7000:de talet, samt 3804 på 13000 talet, och 4251, 4257 bland 14000 talet m. m.

För egen och andras uplysning begäres swar i desse blad, så wäl hwem de felande 100:de Dal. tilgodo kommit, som öck, om nämnde Numror äro placerade innom eller utom riktig ordning; Om dragnings-Protocollerne warit härtil wällande, eller om det är upfattar-nes Commissarierne Dufvenbergs och Cogells fel, hwilka uti Dagligt Allehanda N:o 108 förut bekändt sina fel i April Månads Lista, samt sådan efter försäkrat Allmänheten om yttersta noggranhet; på det deraf skönjas må, huruwida det nu mera är säkert deltaga i detta Lotteri för den, som på stället ej kan bewaka sin rätt.

Betydelig Lottägare.

Uttur

Strödda Tanckar.

Et stort Bibliothecque är ofta en bedrägelig Krogskylt.

* * *

En sina begärelsers slaf äfwen under en fri Regering kan aldrig säga sig wara fri.

* * *

Swad mänskliga förnustet ofta är en blind och usel hjelp! följ det och det skal föra er til tusende dårskaper.

* * *

Churu Dyckan är utan all blygsel, så skjåms den stundom wid åsyn af förtjänsten.

* * *

Wållust, nöjen och optåg som syfvelsätta och roa Kroppen, skola bittida eller sent bli själens och det waknade samwetets plåga.

* * *

Tittlar, Rang och Rikedomar skjånckta åt Lasten äro de fastligaste belöningar.

* * *

Den som ledsnar wid at wara fattig och wil hastigt bli rik, ledsnar ock wid at wara en årlig Karl.

* * *

Öfwerflödet mæddar människjor långt starkare än den största fattigdom.

* * *

En Doctors hatt är någon gång inventerad för at styla en Midas öron.

N:o 56 utkommer den 1 Julii.

Stockholm, Tryckt hos Carl Stolpe.

Dag = Bladet:

Wälsignade Tryck = Friheten.

Andra Skäcken,

N:o 56.

Stockholm den 1 Juli 1782.

Nil satis est *)

(Horat Sat. 1.)

En torrstig såg en liten fjälla

Han såg et hisfligt wattungfall:

Swart skall sad han, jag kofan ställa?

En fastlig törst här stillas skal!

En liten tår mig ej förnsjer:

J hast han bort från fjällan drog,

Wid förhens brädd han föll och dog.

En girug så sin åtrå råder

Men såg min Wån! när får du nog?

— . . . Svave est ex magno tollere acervo.

Utdrag utur Arngrim Berferks Krönika, om R. Gylfe **)

=====
Bland dem som wille synas måst pålitelige i sit slag war Akill, den allstyraren. Han hade sydt hop buken på Landtwårns-
mannen Gautulk, efter slaget på Isen wid Birca, sedan hela alnen
af tarmarne blifwit tvättad och instoppad. Däraf blef Akill så ro-
sad

*) Insändt. **) Dito.

sad at ingen kunde mer ros få; Han feck sen-båra halsband af samma slag med Gyites bårband (det war et friskt blad af sjöhwass, som önsfades hwar morgon), och skulle ingen sedan få sy igen bukristningar, eller låka Svårdsår, ja inte stoppa utsot, om intet Akill sedt på nåln och tråden, eller lugtat på smörjan eller smakat på magdropparna. Då blef Akill så högdragen at han såg alla sårbotare och utsots stoppare öfwer arlan.

En gång hände sig at Dr. Sigrid Mångråda fick lust at tala wid Akill om Fröken Svahnovitas klåref.

Akill for dit, smorde magen, och feck en tjock gullring för omaket och den knöt han i halsbandet; men hwad hände? när Akill for från Jungfruburen, kom han öfwer willgräs, måste gå til fots långt och tungt, blef trött och swettig, och feck en dugtig nåstappa i värslasket. Akill måtte til sängs, wåjade sig illa, och alla sårbotare fördragades, de sluppo på blixen intet längre än i farstugan. Hur Akill plåstrade om sig sjelf, ty sjelfwa Gasp-r, som eljest feck ofta nosa i smörjekoppen för andra, tordes nu knapt såga annat än ja så är det bäst kloka Akill!) så blef han ändå bra, så at alla trodde at Thor sjelf warit åstad och botat Akill, en sådan sot sade han det war, sedan skref Akill tackskjelse på farstugu bordet at alla som tittat dit.

Och sen åkte Akill ut, grann som andra Gyltes Sventjenare, och alla som wiste af hwad honom hade händt, stånade på gatan när han kom tågandes, ropade och sade: Se där den allkloka Akill, som kan bota klåref och nåstappa och bukristningar, han och ingen annan!!! och Gasper och Salte, unga sårbotare, följde efter och swarade: Han och ingen mer!

Fråsan Poem *)

Snart är jag ryckt ur tidens flöde
 Och lätt ur Bachi armar förd
 Farväl du fast du söta skjörd!
 Som under Wingårds männens möte

Nu

*) Componerat i en tid då denna sjukdom har gräferat öfwer all ibland det

Nu prästas wid min lefnads stut.
 Förtwiflan kom! — — — Kom wid det ropet
 Kom slingra repet ikring stopet
 Och häng mig, sen jag tömt det ut.

Mitt Kjärke som fordom lif och lusta
 I sina warma droppar gaf
 Står tomt och kullstjälpt wid min graf,
 Då andras krökta halsar pusta.
 Rundt kring det bord där för jag satt
 Jag bröddren ser i Ol Culisen
 Med tobaks piporna kring spisen
 Men på min spik en annans hatt.

Nog skönjer jag när Prästes dricker
 Hur han med tobaks pipan tänd
 Wid bordet mot den ena änd
 sin krökta stäncka åt mig sticker
 Men han som jag ser blindt och sneedt
 Min gomm tål intet mera smaka
 Lik flugan på en säckerkaka
 När innanredet är för hett.

Min Wån med stopet Nummer fyra
 Rödblommig som en apricos
 Och fräck och stursk som en Matros
 Med tio pund i Engelsk hyra
 Förddmmer mig til afgrunds djup,
 Han hade lust mig söndersåga
 Om jag ej i min fulna plåga
 Wid paroxismen tog en sup.

Men

mindre folket som dricker öl — måtte detta folket få sina vers äfwen så wäl
 som de höga och förnåna som dricka Väsby watten.

Utgif-